

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Jaarverslag 2012

Rekenkamercommissie Westland

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Samenstelling Rekenkamercommissie**
- 3. Instrument van de gemeenteraad**
- 4. Activiteiten 2012**
  - 4.1 onderzoeksprogramma
  - 4.2 follow-up onderzoek naar de publieke dienstverlening in Westland
  - 4.3 onderzoek grondbeleid
  - 4.4 onderzoek herijking subsidies
  - 4.5 vergaderingen
  - 4.6 andere overleggen
- 5. Aftreden en benoeming van leden**
- 6. Financieel overzicht**
- 7. Nawoord en doorkijk naar 2013**

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2012 van de Rekenkamercommissie Westland (verder RKC), vastgesteld in haar vergadering van 27 maart 2013. Volgens de Gemeentewet (artikel 185, lid 3) is de Rekenkamer(commissie) verplicht vóór 1 april een jaarverslag uit te brengen.

Leeswijzer

Het jaarverslag begint met de samenstelling van de RKC Westland. Ook wordt een toelichting gegeven op het doel van de RKC en haar werkzaamheden. Ingegaan wordt op de verordening en reglementen waar zij zich op baseert en er wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten die de RKC in 2012 heeft verricht. Het jaarverslag sluit af met een financieel overzicht.

2. Samenstelling RKC

De RKC heeft in 2012 een nieuwe samenstelling gekregen. Op 20 maart 2012 zijn twee nieuwe interne leden door de raad benoemd. De interne leden zijn benoemd voor een periode van twee jaar, ingaande 14 april 2012.

Per 1 januari 2012 heeft de voorzitter en tevens extern lid, de heer Michael Mekel, zijn ontslag ingediend. Gedurende gehele jaar 2012 kon in deze functie niet worden voorzien. De heer Martien Born, die ingevolge artikel 1.1.2 van het Reglement van orde van de Rekenkamer-commissie is aangewezen als vice-voorzitter van de Rekenkamercommissie, heeft vanaf 1 januari 2012 de taken van voorzitter waargenomen.

De RKC bestaat uit:

Voorzitter	vacature
Externe leden	de heer drs. M.A.I. Born EMIA (vice-voorzitter) mevrouw drs. L.J.M. van der Lans-Gossen EMIA RO
Interne leden	de heer mr. drs. M. Buitelaar (<i>tot 14 april 2012</i>) vacature (<i>tot 14 april 2012</i>) de heer D. Otto (<i>vanaf 14 april 2012</i>) de heer R. Batelaan (<i>vanaf 14 april 2012</i>)
Ambtelijk secretaris	de heer D. van Vliet

3. Instrument van de gemeenteraad

Per 1 januari 2006 is iedere gemeente verplicht om een rekenkamer of een rekenkamercommissie te hebben. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet dualisering Gemeentebestuur die per 7 maart 2002 van kracht is geworden. De RKC vindt haar wettelijke basis in de gemeentewet (art. 81o en de art. 182 t/m 185) en is ingesteld om onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, rechtmatigheid en de doeltreffendheid van gemeentelijk beleid en beheer. Naast de Gemeentewet vindt de RKC haar grondslag in de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 en volgende jaren.

De RKC onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De RKC formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen.

Zij valideert de feiten met de gemeentelijke organisatie middels een technisch wederhoor, geeft ruimte voor een bestuurlijke reactie van het college van B&W en maakt tot slot een nawoord van de RKC hierop. Het is aan de raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van het onderzoek.

De RKC is een 'instrument' van de raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak. Door de onafhankelijke positie van de RKC heeft zij een toegevoegde waarde naast de andere onderzoeks-instrumenten van de raad, zoals het onderzoeksrecht van de raad, het reguliere accountantsonderzoek, (ambtelijke) evaluatieonderzoeken en periodieke doorlichtingen.

Naast versterking van de controle door de gemeenteraad zal rekenkamerwerk, mits periodiek en deskundig toegepast, leiden tot grotere transparantie van de gemeentelijke organisatie waar ook burgers baat bij hebben. Een belangrijke doelstelling van de onderzoeken is dat met de uitkomsten lering wordt getrokken voor de toekomst, Het is voor de RKC een permanent aandachtspunt om samen met de raad te bewaken dat de onderzoeken in het teken staan van leren en dat de condities daarvoor aanwezig zijn. In dat kader ziet de RKC zich dus **niet** als een afrekencommissie.

4. Activiteiten 2012

4.1 Onderzoeksprogramma

Op 14 december 2011 heeft de RKC het onderzoeksprogramma 2012 vastgesteld.

Bij het opstellen van het onderzoeksprogramma 2012 is overleg geweest met de raad over mogelijke onderzoeksonderwerpen. De raad heeft in de raadscommissie Bestuur van 9 november 2011 de gelegenheid gekregen om wensen, adviezen en bedenkingen aan de RKC over te brengen en/of uitleg te vragen. In deze bespreking is een voorstel gedaan om onderzoek te doen naar de effecten van de herijking van subsidies.

Er zijn verder geen nieuwe onderzoeksvoorstellen ingediend door raadsleden, het college van B&W, de burgers van Westland of de RKC zelf.

Op 10 november 2011 heeft de raad, tijdens de behandeling van de begroting 2012, een amendement en motie aanvaard om het budget te korten van 77.500 euro naar 40.000 euro. Hierdoor ontstond naar onze mening een situatie van een minimale RKC. Onze ambitie om twee onderzoeken per jaar uit te voeren is in 2012 bijgesteld naar één nieuw onderzoek per jaar.

Voor 2012 is in het onderzoeksprogramma aangegeven om de twee lopende onderzoeken af te ronden en één nieuw onderzoek te verrichten. De lopende onderzoeken betreffen:

- een follow-up onderzoek naar de publieke dienstverlening en
- een onderzoek naar het grondbeleid in Westland.

Als nieuw onderzoek had de RKC een onderzoek naar de herijking van subsidies op het programma staan. Op genoemde onderzoeken wordt hieronder afzonderlijk ingegaan.

4.2 *Follow-up onderzoek naar de publieke dienstverlening*

De RKC ziet het als één van haar taken de follow-up te bewaken van eerder door haar uit uitgebrachte onderzoeksrapporten. De RKC kan zo de raad voorzien van actuele informatie over de mate waarin en de wijze waarop verbeteringen zijn doorgevoerd en daarmee de kwaliteit van het bestuur te bevorderen. Als bijkomend voordeel wordt gezien dat dit kan bijdragen aan de bewaking van de eigen effectiviteit van de RKC.

De RKC heeft in haar vergadering van 7 september 2011 besloten een follow-up onderzoek in te stellen naar de doorwerking van de conclusies en aanbevelingen van het RKC-onderzoek naar de publieke dienstverlening in de gemeente Westland. Het rapport naar aanleiding van dit onderzoek, met de titel 'dienstverlening over de drempel' was op 18 december 2007 officieel door de RKC aangeboden aan de raad. Het follow-up onderzoek richtte zich op de aanbevelingen die door het college zouden worden overgenomen.

De RKC heeft op 14 november 2011, middels een brief, het college verzocht medewerking te willen verlenen bij dit onderzoek. Bij brief van 1 februari 2012 heeft het college op dit verzoek gereageerd. De RKC heeft in haar vergaderingen van 22 februari 2012 en 14 maart 2012 de brief van het college behandeld. Dit heeft nog geleid tot een aantal vervolgvragen, die door het college bij brief van 15 juni 2012 zijn beantwoord. Op basis van de reacties van het college heeft de RKC in haar vergadering van 11 september 2012 de bevindingen vastgesteld en naar aanleiding daarvan conclusies getrokken met betrekking tot de stand van zaken per 2012. Deze uitkomsten zijn opgenomen in een follow-up brief, die op 19 september 2012 naar de raad is gezonden.

Aangezien dit het eerste follow-up onderzoek van de RKC betrof is besloten dit onderzoek te evalueren. Daarbij is ook, bij brief van 25 oktober 2012, de medewerking van de fractievoorzitters van de raad gevraagd. Zij konden aan de hand van een door de RKC opgesteld evaluatieformulier hun mening over het onderzoek geven. Er zijn slechts van 2 fracties reacties ontvangen. De conclusie is dat er weliswaar sprake is van een slechte respons, maar dat uit de gegeven reacties blijkt dat men goed te spreken is over het onderzoek.

4.3 *Onderzoek grondbeleid*

De RKC heeft besloten het onderwerp grondbeleid op de onderzoekagenda 2011 te plaatsen, omdat bijna alle fracties uit de raad zich zorgen maken om de ontwikkelingen op dit terrein. Ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) maakt zich zorgen over de ernst van de verliezen die gemeenten leiden op hun grondexploitaties.

De begeleiding van het onderzoek grondbeleid vond plaats door een werkgroep uit de RKC, bestaande uit de externe leden Martien Born en Linda van der Lans en ambtelijk secretaris Dick van Vliet. Martien Born is aangewezen als lid-rapporteur van het onderzoek. Op 8 december 2011 heeft de RKC bureau Royal HaskoningDHV geselecteerd om het onderzoek uit te voeren.

Half december 2011 is het bureau gestart met de onderzoekwerkzaamheden. Het onderzoeksteam van bureau Royal HaskoningDHV is voortvarend aan de slag gegaan en hebben eind februari 2012 interviews gehouden met stakeholders en in het voorjaar 2012 een uitgebreide documentenstudie. De verwerking van de onderzoekresultaten is echter fors in tijd uitgelopen. Dat heeft diverse redenen.

Onder andere het vertrek van een medewerker van het onderzoeksteam. Dit werd gevolgd door enkele niet geplande tussenstappen in de rapportagefase. Het rapport is op 23 augustus 2012 uitgegaan voor ambtelijk wederhoor en op 25 oktober 2012 voor bestuurlijk wederhoor. In verband met ziekte op de afdeling Planontwikkeling liet de bestuurlijke reactie langer op zich wachten dan voorzien. Op 30 januari 2013 is de bestuurlijke reactie ontvangen. In februari 2013 heeft de RKC de werkzaamheden met betrekking tot dit onderzoek afgerond en kon op 20 februari 2013 het rapport (onder embargo) worden verzonden naar de raad. Tijdens de RaadsInformatieAvond EFO op 5 maart 2013 heeft de voorzitter (a.i.) van de RKC het rapport officieel aangeboden aan de raad. De RKC heeft de raad geadviseerd om de uitkomsten van het onderzoek te betrekken bij de behandeling van de nota grondbeleid Westland 2013. De behandeling van deze nota was ook voorzien voor de raadscommissie EFO op 5 maart 2013.

4.4 Onderzoek herijking subsidies

Conform het jaarplan 2012 zou de Rekenkamercommissie onderzoek doen naar de herijking van subsidies. Voorafgaand aan de start van het onderzoek is vooronderzoek gedaan of het raadzaam is het onderzoek naar de herijking subsidies nu uit te voeren. Uit de raad waren reacties gekomen dat een dergelijk onderzoek op dit moment nog te prematuur zou zijn. In dit kader is in 2012 een gesprek gevoerd met de toenmalige verantwoordelijk wethouder, de heer J. Bogaard. Uit het gesprek is gebleken dat er een duidelijk verband bestaat tussen de herijking van subsidies en het accommodatiebeleid.

Binnen de RKC is overwogen om het onderzoek op een andere wijze in te steken en te richten op de herijking van subsidies en het (nog te ontwikkelen) accommodatiebeleid. De RKC zou dan een ex-ante onderzoek (voorafgaand aan het beleid) en een ex-durante onderzoek (tijdens de beleidsuitvoering) kunnen uitvoeren. Een ex-ante onderzoek van de Leidse Rekenkamercommissie naar sportaccommodaties heeft de raad nieuwe inzichten kunnen verschaffen en de potentie ervan kunnen aantonen. De RKC heeft in haar vergadering van 16 januari 2013, alles overwegende, gemeend om van het onderzoek af te zien. De conclusie was dat het onderzoek herijking subsidies inderdaad nog te prematuur is en dat geldt feitelijk ook voor het accommodatiebeleid.

4.5 Vergaderingen

In 2012 is de RKC zesmaal in voltallige samenstelling bijeen geweest. In de regel komt de RKC eens per zes weken bij elkaar.

4.6 Andere overleggen

In het kader van de onderzoeken hebben de externe leden meerdere malen afstemmingsoverleg gevoerd met het onderzoeksbureau Royal HaskoningDHV. In het kader van het onderzoek grondbeleid heeft op 21 februari 2012 een groepsinterview plaatsgevonden met raadsleden. Dit interview werd geleid door het onderzoeksteam van bureau Royal HaskoningDHV, namens de RKC was de secretaris Dick van Vliet bij dit gesprek aanwezig. Op 8 november 2012 hebben de externe leden en de secretaris een gesprek gehad met wethouder J. Bogaard inzake het onderzoek herijking subsidies.

Op 9 maart 2012 heeft de Rekenkamercommissie van Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest een conferentie georganiseerd naar aanleiding van haar rapport 'doorwerking aanbevelingen van de Rekenkamercommissie'. Namens de RKC Westland heeft de secretaris Dick van Vliet de conferentie bijgewoond.

Verder heeft de secretaris viermaal per jaar informatief overleg gehad met de voorzitters/secretarissen van de rekenkamer(commissies) in de regio Haaglanden.

5. Aftreden en benoeming van leden

Om de continuïteit te waarborgen is in de Verordening bepaald dat na de periode 2010-2013 één van de drie externe leden aftreedt. In het Reglement van orde, vastgesteld door de RKC in haar vergadering van 7 juli 2010, is een rooster van aftreden opgenomen. Daarin is bepaald dat na de periode 2010-2013 in principe de voorzitter aftreedt, tenzij één van de andere leden zich niet beschikbaar stelt voor herbenoeming of anderszins tussentijds aftreedt. Per 1 januari 2012 heeft de voorzitter en tevens extern lid, de heer Michael Mekel, zijn ontslag ingediend.

Ingevolge artikel 3, lid a, van de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 worden de interne leden van de RKC voor een periode van twee jaar benoemd. Op 14 april 2012 liep de benoemingsperiode af van de heren Martin Buitelaar en John Witkamp. De heer Witkamp had overigens al per 1 januari 2012, samen de voorzitter de heer Michael Mekel, zijn ontslag ingediend. In de raadsvergadering van 20 maart 2012 heeft de raad, op voordracht van het presidium, de heren Dylan Otto en Roel Batelaan per 14 april 2012 benoemd als intern lid van de RKC. Op 10 mei 2012 heeft de RKC in restaurant de Viersprong te 's-Gravenzande officieel afscheid genomen van de heren Michael Mekel, Martin Buitelaar en John Witkamp.

6. Financieel overzicht

Tot slot van dit verslag het financiële overzicht over 2012.

Omschrijving	Begroting 2012	Werkelijk 2012	Saldo 2012
Uitbesteding van onderzoeken	€ 23.200,--	€ 2.000,--	€ 21.200,--
Planning en begeleiding van onderzoek, uitvoering follow-up onderzoek en signaleringsfunctie	€ 16.800,--	€ 11.045,--	€ 5.755,--
Contributie NVRR 2012		€ 550,--	€ 550,-- -/-
Overige kosten		€ 437,--	€ 437,-- -/-
Totaal (overschot)	€ 40.000,--	€ 14.032,--	€ 25.968,--

Van het onderzoeksbudget is in 2012 de slottermijn betaald van het onderzoek grondbeleid. Aangezien in 2012 geen nieuw onderzoek is gestart is het bij deze kosten gebleven. Ingevolge de verordening ontvangen de voorzitter en leden een maandvergoeding van respectievelijk € 500 en € 450. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd met de CAO gemeentepersoneel. Aangezien geheel 2012 de functie van voorzitter vacant was, zijn in 2012 alleen de maandvergoedingen aan de leden uitgekeerd. Deze bedroegen per extern lid in de periode tot 1 april 2012 € 456,77 per maand en vanaf 1 april 2012 € 461,34 per maand. Voor heel 2012 komt dit neer op een bedrag van € 11.045. Van de overige kosten is onder andere het afscheid van de voorzitter en de interne leden betaald.

7. Nawoord en doorkijk naar 2013

De RKC Westland heeft met dit jaarverslag u een volledig beeld willen geven van haar activiteiten in 2012. Het geheel overziend kan de RKC concluderen dat de lopende onderzoeken uit 2011 zijn afgerond en dat de raad met de uitkomsten van de onderzoeken zijn voordeel kan doen bij zijn kaderstellende en controlerende taak. De RKC is de raad, het college en de ambtelijke organisatie zeer erkentelijk over de wijze waarop zij hun medewerking hebben verleend bij de totstandkoming van dit programma. Momenteel wordt gewerkt aan een jaarplan voor 2013. De RKC zal zich ten volle inzetten om van 2013 een succesvol jaar te maken.

Namens de Rekenkamercommissie Westland,

Martien Born, voorzitter (a.i.) Rekenkamercommissie Westland.

Dit is een uitgave van de Rekenkamercommissie Westland.

Voor meer informatie over de inhoud van dit verslag of de Rekenkamercommissie Westland in het algemeen, kunt u contact op nemen met de secretaris van Rekenkamercommissie Westland, de heer D. van Vliet.

Griffie gemeente Westland,
Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk.

T: 0174 – 673 038

F: 0174 – 673 031

E: dvvliet@gemeentewestland.nl

I : www.gemeentewestland.nl